

*COMMEMORACIÓ DEL PRIMER
CENTENARI DE LA INAUGURACIÓ
DE L'ACTUAL ESGLÉSIA DE LA SALUT
23 ABRIL 1882
I DE LA RESTAURACIÓ ESPIRITUAL
DEL DILLUNS DE L'APLEC*

15 MAIG 1882

SABADELL

10 MAIG 1982

GOIGS DE NOSTRA SENYORA DE LA FONT DE LA SALUT

QUE'S VENERA EN LA ERMITA
DE SANT ASSISCLE Y SANTA VICTORIA,
DE LA PARROQUIA DE
SANT FELIU DE SABADELL,
qual festa se celebra tots los anys lo segon diumenge de Maig.

Si del jardí celestial
sou la FONT miraculosa;
preservau, Verge gloriosa,
vostres devots de tot mal.
Es la salut del dolent
vostre efigie prodigiosa,
y una cosa portentosa
experimenta la gent:
Que aparegué de repent
de la salut lo raudal;
preservau, Verge gloriosa, etc.
A sant Assisclé y Victoria
en aquest lloch adoraban,
y als dos germans veneraban,
sens tenir de Vos memoria:
Y ara en Vos está la gloria,
y lo aplauso universal;
preservau, Verge gloriosa, etc.
De la Font de la Salut
habeu Vos pres lo renom,
y se desterra tothom
cercant aygua de virtud.

De gracia ja plenitud
es de Vos original;
preservau, Verge gloriosa, etc.
Los grans miracles que feu
sons sens número y sens fi,
y tot lo contorn així
cada dia socorreu:
Que sembla que no voleu
per los devots hospital;
preservau, Verge gloriosa, etc.
A vostras plantas rendit
teniu á tot Sabadell,
y puig socorreu á ell,
es precis ser agrahit:
Estant tan ben assistit
de vostra ma lliberal:
preservau, Verge gloriosa, etc.
Los ulls pios y devots
vos miran en la eminencia,
y basta vostra presencia
per defensarnos á tots:
Resistint los alborots

del vil dimoni infernal;
preservau, Verge gloriosa, etc.
De vostre amparo fiam
los esplets, vinyas y grans,
en vostras divinas mans
tots los devots confiam:
Feu puig que libres siam
de pedra y de temporal;
preservau, Verge gloriosa, etc.
Sou divina possessora
en eixa Font de favors,
mirau que los pecadors
vos tenen per protectora;
Siau nostra intercessora
de Déu en lo tribunal;
preservau, Verge gloriosa, etc.
Puig del jardí celestial
sou la FONT mes caudalosa:
preservau, Verge gloriosa,
vostres devots de tot mal.

v. Ora pro nobis Sancta Dei genitrix. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosa B. Mariæ semper Virginis intercessione, præsentis liberari tristitia et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Sabadell.—Imp. Antonio Vives, calle S. Juan.—1880.

AMICS DELS GOIGS - SABADELL Col·lecció "ELS NOSTRES GOIGS" Segona Època Facsímils 1981

Sèrie "NTRA. SRA. DE LA FONT DE LA SALUT" - Núm. 20 Bis

GOIGS

A LLAOR DE LA MARE DE DÉU DE LA FONT DE LA SALUT
QUE ES VENERA EN EL REIAL SANTUARI DE SABADELL

Al devot que en vós confia
i al sofrent que a vós acut,
escolteu, Santa Maria,
de la Font de la Salut.

Des d'aquest vostre ermitatge
atraieu el bon romeu;
que se'n pugui en romiatge
i per vós se'n pugui a Déu.
Feu planera tota via
i enfortiu el decaigut.
Escolteu, Santa Maria,
de la Font de la Salut.

Hort tancat, Font segellada
que lloà l'Esperit Sant,
no us tanqueu a la mirada
del romeu que ve, implorant.
Dolç repòs, deu d'ambrosia
que refà el delit perdut.

Font de l'Aigua de la Vida
que daleixen els malalts.
Rosa Mística, investida
de virtuts medicinals.
Per a tota malaltia,
implorem el vostre ajut.

Com en viles de refugi
que hi havia en temps antics,
ja no manca qui ens soplugi
als embats dels enemics.
Siguen nord del que es desvia
i acolliu l'esmaperdut.

Beneïu els prometges
i les joies nupcials,
beneïu els nuviatges
i els somriures filials.
Siguen sempre llum i guia
de la nostra joventut.

Beneïu les prometes
dels romeus i dels devots,
i que es tornin llurs sofrències
rams de ciris i d'exvots.
Porta oberta, nit i dia,
per al pobre desvalgut.

Vós sou l'Iris de bonança
que ens somriu en tot flagell.
Us invoca amb confiança
la ciutat de Sabadell.
Li fa chor la rogalia
i tothom diu commogut:

Al devot que en vós confia
i al sofrent que a vós acut,
escolteu, Santa Maria,
de la Font de la Salut.

V. *Salus infirmorum, ora pro nobis.*

R. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

O R E M U S

Concede nos famulos tuos, quaesumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: † et gloriosa Beatae Mariae semper Virginis intercessione, * a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui laetitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Lletra i melodia de Mn. Camil Geis. — Boixos de Ricard Marlet.

IMP. JOAN SALLENT, SUCR.—SABADELL

AMICS DELS GOIGS - SABADELL - Col·lecció "ELS NOSTRES GOIGS"

Segona Epoca FACSIMILS 1982 N.º. 28

RESUM HISTÒRIC

Sobre la inauguració de l'església, la "Revista Popular" del 27 Abril 1882, pàg. 268, creiem redactat pel Dr. Feliu Sardà i Salvany, diu:

"La ciudad de Sabadell celebró el domingo pasado día 23 la inauguración del hermoso Santuario nuevamente alzado por sus vecinos a su Patrona la Virgen de la Salud, en la sierra de aquella comarca que lleva su nombre.

Sabido es que por el estado ruinoso de la antigua ermita tuvo que cerrarse ésta al culto hace unos cinco años, motivo por el cual los hijos de la industrial ciudad resolvieron levantarla nueva y más espaciosa. Su estilo es bizantino, según los planos del arquitecto municipal señor Miguel Pascual Tintorer, con elegante fachada y esbelto campanario, éste aún no terminado.

Llevada la santa Imagen el sábado por la tarde á la iglesia parroquial de San Félix, se cantó en ésta por la noche solemne trisagio mariano á grande orquesta. El domingo, a las siete, recorrían las calles la banda de artillería y la de la escuadra de instrucción, ambas muy importantes; y a las ocho, á pesar de la menuda lluvia, salía de dicha parroquia la procesión formada de todo lo más lucido que existe en la Ciudad, con todo su clero y autoridades a la Ermita. Llevaba el pendón principal el Diputado de la Provincia don Antonio Serret y Palau. Al llegar allí, entre los acordes de la música y el estrépido de los fuegos artificiales, se colocó la Imagen en su nuevo altar, dádiva generosa de la familia Badia (José Badia Capdevila) de la misma población. Acto continuo empezó la Misa solemne, con sermón, que dijo con su acostumbrada elocuencia el reverendo P. Francisco Sallarés, de las Escuelas Pías. Por la tarde tocaron las músicas y cantaron las sociedades corales en la vasta esplanada que forma la sierra de la Salud, entre un inmenso gentío de Sabadell y de toda la comarca que la llenaba. Después se cantó en la nueva Ermita el santo Rosario a toda orquesta, y regresó la procesión en la misma forma a la Ciudad, presidida por el reverendo señor Cura Párroco de San Félix, con la Vera Cruz bajo palio."

Sobre la restauració espiritual del Dilluns de l'Aplec, la mateixa "Revista Popular" de 24 Maig 1882, pàg. 333 diu:

"La Juventud Católica de Sabadell, deseosa de volver por las antiguas costumbres piadosas de su patria que celebró uno de estos días su famosa fiesta patronal de la Virgen de la Salud, organizó una función a modo de romería al Santuario de dicha Patrona de Sabadell, haciendo para ella un llamamiento a todos sus compatriotas. No fué desoída la voz de aquellos entusiastas jóvenes. A la madrugada del lunes gran número de fieles de todas condiciones, y entre ellos muchas señoras, se dirigían a pié a la colina o sierra en que se levanta el Santuario de la Salud. Allí oyeron misa, que celebró su Director, con sermón en ella y Comunión, que recibió fervorosamente gran parte de la piadosa concurrencia. Durante la misa se rezó el santo Rosario por las necesidades de la población de Sabadell, y después de ella se cantó el Trisagio mariano. Concluida esta campestre función pasaron los jóvenes a desayunarse alegremente y como Dios manda a la fuente que da nombre al Santuario.

Muchas de nuestras fiestas de Ermitas, que hoy, triste es decirlo, sólo son reclamo y pretexto para profanas diversiones y aún para verdaderos escándalos, volverían a ser en gran parte lo que al principio fueron, esto es, actos de fervorosa devoción, si un grupo cualquiera de decididos católicos tomara por su cuenta devolverles este carácter. La mayor parte de los fieles seguirían con gusto la bandera de quien les llevase por este camino de verdadera restauración religiosa y social, y las fiestas de María y de sus Santos no fueran, como ahora son en muchas partes, meros desahogos de los tres enemigos del alma.

En el Cinquantenari celebrat l'any 1932, el Dr. Lluís Carreras en el n.º. 18 de "CULTURA CRISTIANA" del dia 5 de Maig, comenta així aquella efemèrides:

"Commemorada solemnement la data cinquantenària en què fou obert al culte l'actual Santuari de la Mare de Déu, cal al cap de tres setmanes, celebrar aquesta altra commemoració: El cinquantenari del restabliment religiós de l'Aplec, que féu el Dr. Sardà com a Consiliari de l'Acadèmia Catòlica. Des de l'any 1882 l'estol nostre pujà el dilluns de l'Aplec en romiatge a la Salut per honorar la Verge amb veritable religiositat, donant el to que esqueia a una festa popular, en la qual només les fumeroles de les esmorzades i l'alegria xiroia de les colles entorn de l'ermita donaven senyal de vida. Tal valor tingué aquesta iniciativa de l'Acadèmia elevant el to de l'Aplec, que, en fer els vint-i-cinc anys de la restauració, el Dr. Sardà vulgué que en restés memòria en una làpida de marbre, dignament posada avui a l'entrada del Santuari per la porta lateral, i, encara en un parlament tot emotiu, el nostre fundador n'assenyalà la significació espiritual amb aquestes paraules guiadors de l'ideal que mou perdurablement a l'Acadèmia. Llegiu-les amb atenció:

"L'objecte de societats com la nostra ha d'ésser crear bons costums allí on sigui precis crear-los, i restaurar bones tradicions allí on sigui possible restaurar-les. Una festa sola per brillant que es faci, dura un dia; un costum ben cimentat es torna després tradició, i dura per moltes generacions. I un costum fet tradició de la pàtria es torna en quelcom consubstancial amb la mateixa pàtria, i es fa com una part d'ella mateixa, i viu d'ella mateixa, i a ella mateixa l'ajuda a viure, arrelant en els seus més fondos sentiments, nodrint-se d'ells i nodrint-los a ells, amb una espècie de mútua compenetració i identificació. Per això no hi ha pàtria veritable sense el lligam poderós de tradicions, ni pot haver-hi tradicions sino allí on hi ha veritables sentiments de pàtria.

Doncs bé: la tasca pacient i perseverant de nostra Acadèmia Catòlica des dels seus principis, fa ja trenta set anys, ha sigut aquesta; crear costums catòlics en nostra entimada pàtria local, renovellar les més hermoses tradicions de ella. I per això quan una de tals costums o tradicions veu restablerta i assegurada, en sent d'això especial alegria. I com que un costum que ha lograt sostenir-se vint-i-cinc anys pot dir-se ja tradició, per això la festa de la Missa i Comunió en el Santuari de la Salut, el segon dia de l'Aplec, pot escriure's ja en làpida de pedra com una tradició de Sabadell restaurada, i com una legítima conquesta de la seva Acadèmia Catòlica."

En aquest mateix parlament el Doctor Sardà explica el goig amb què durant vint-i-cinc anys contemplava des de la trona el seu estol fidel prenent part devotament en la magna Comunió General de la diada; i, en fer aquella evocació, es fixa sobretot en els que hi mancaven per ésser traspassats, albirant ja l'hora del nostre Cinquantenari. Torneu a llegir:

"I aquí permeteu-me us digui una cosa que tal vegada us en riureu, però que no deveu riure-us-en perquè és una cosa molt sèria. Sabeu els que principalment veig entre vosaltres en aquest dia des de la trona? Doncs els qui principalment veig són els que no hi són. Ah! senyors i amics meus. Quanta falta m'hi fan en aquelles estretes files algunes persones! Quantes que jo hi he vist cada any i que ara sols hi veig amb l'enteniment, i que la mort crudel ens ha arrebatat! D'aquí nasqué la idea de commemorar-les en el present dia, associant-les a la nostra festa, i donant-les-hi la part que únicament els hi podem donar que és un lloc en nostra memòria i un sufragi en nostres oracions. No tardarem molt alguns de nosaltres en fer-los-hi companyia, i quan d'aquí vint-i-cinc anys fareu vosaltres, els més joves d'avui, les bodes d'or de nostra festa així com nosaltres havem fet avui les de plata, quan redactareu una llista o recordatori com els que havem distribuït aquest matí, no ens oblidau en ell, poseu-hi nostres noms, i des de l'altra vida pendrem també part en vostra festa i ens alegrarem en ella i fins després de la mort serem consocis vostres de l'Acadèmia Catòlica, en obsequi de la Mare de Déu i de Sabadell".

Ací tenim, doncs, el sentit d'aquesta bella commemoració. Materialment no hi haurà un recordatori amb els noms de tots els qui hi mancaren per no ésser entre els vivents d'aquest món (és cosa molt difícil de fer amb la major extensió de la nostra ciutat); hi haurà la recordança espiritual de tots ells en el sufragi de la Santa Missa que per a ells principalment serà aplicada, i en la Sessió commemorativa del diumenge no deixarem de fer honorança als més visibles dels nostres difunts, sobretot al nostre Fundador i Patriarca.

L'herència viva, però, és servada magníficament. La Comunió General, i tota la festa de la diada, pel nostre esforç, d'any en any esdevinguda més plena i fervorosa, és el testimoni de la tradició arrelada, i serà diumenge vinent la solemne prometença de tota una ciutat cristiana que referma el passat i renova el vot col·lectiu de seguir endavant per sostenir esplendorosament el culte de la Mare de Déu de la Salut, Patrona celestial de la nostra pàtria estimada. Per la seva part l'Acadèmia Catòlica i totes les associacions que mouen la seva vida, continuaran ésser l'estol fidel a l'esperit i a la veu del seu fundador i perdurable Consiliari.